

Υπόθεση Καρούι κατά Σουηδίας¹

Ανακοίνωση 185/2001

Αιτών άσυλο στη Σουηδία – Δίωξη λόγω πολιτικών πεποιθήσεων και δραστηριοτήτων – Αξιολόγηση των έγγραφων αποδείξεων για τους περί φόβου δίωξης ισχυρισμούς από τη Σουηδική κυβέρνηση και την Επιτροπή κατά των Βασανιστηρίων – Πρέπει να αναγνωρισθεί στο προσφεύγοντα το ευεργέτημα της αμφιβολίας αφού παρείχε επαρκώς αξιόπιστες πληροφορίες για την απόδειξη των ισχυρισμών του – Σπάνια μπορεί να αναμένεται από τα θύματα των βασανιστηρίων ακριβής πληροφόρηση.

Εφαρμοστέο δίκαιο

Άρθρα 3 και 22 της Σύμβασης κατά των Βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης ή τιμωρίας

N. 1782/1988 (ΦΕΚ 116, τ. Α')

I. Πραγματικά Περιστατικά σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντα : Ο προσφεύγων, κύριος Καρούι, είναι πολίτης της Τυνησίας γεννηθείς στις 10.11.1963 και ζει στη Σουηδία ως αιτών άσυλο. Ισχυρίζεται ότι η επιστροφή του στην Τυνησία, μετά την απόρριψη του αιτήματός του για άσυλο, παραβιάζει το άρθρο 3 της Σύμβασης κατά των Βασανιστηρίων.

Ο κύριος Καρούι μεγάλωσε στην πόλη Jendouba, βορειοδυτικά της Τύνιδας. Κατά τη διάρκεια της φοίτησής του στο Λύκειο ενδιαφέρθηκε για φιλοσοφικά και πολιτικά ζητήματα, και ειδικότερα για το ισλαμικό κίνημα. Ήταν ενεργό μέλος του ισλαμικού κινήματος Al Nahdha από το 1981. Αργότερα, του ανατέθηκε η αρμοδιότητα της διδασκαλίας πολιτισμικών και ιδεολογικών θεμάτων στα μέλη της οργάνωσης της συνοικίας όπου διέμενε.

Εξαιτίας της συμμετοχής του στην προαναφερόμενη οργάνωση αποβλήθηκε από το σχολείο το 1979. Η οικογένειά του στήριξε οικονομικά τη συνέχεια της εκπαίδευσής του σε ιδιωτικό σχολείο. Το 1981 κρατήθηκε για ένα μήνα και δέκα ημέρες και υποβλήθηκε σε ανάκριση για τις πολιτικές του δραστηριότητες, και ειδικότερα για τις διαδηλώσεις στις οποίες συμμετείχε. Όμως, επειδή ήταν ανήλικος αφέθηκε ελεύθερος χωρίς να του επιβληθούν κυρώσεις. Ήταν η πρώτη από τις επτά φορές που συνελήφθη από το 1981 έως το 1996.

Το 1983 κρατήθηκε για ένα μήνα και εν συνεχεία καταδικάστηκε σε φυλάκιση έξη μηνών επειδή συμμετείχε σε αντικυβερνητικές διαδηλώσεις. Λόγω των κατηγοριών που απαγγέλθηκαν σε βάρος του αποβλήθηκε από το σχολείο όπου φοιτούσε. Όταν αφέθηκε ελεύθερος παρέμεινε άνεργος και στηριζόταν στην οικονομική βοήθεια της οικογένειάς του. Το 1984 συνελήφθη εκ νέου και καταδικάστηκε σε φυλάκιση δύο ετών και έξη μηνών επειδή ήταν μέλος της οργάνωσης Al Nahdha και συμμετείχε σε διαδηλώσεις. Το 1986 συνελήφθη πάλι και κρατήθηκε για έξη μήνες κατηγορούμενος για την παραγωγή και τη διανομή φυλλαδίων με αντικυβερνητικό περιεχόμενο. Καθώς οι αρχές δεν απέδειξαν τους ισχυρισμούς τους αθώωθηκε από το δικαστήριο.

Ο κύριος Καρούι προσπάθησε να αναχωρήσει για την Αλγερία προκειμένου να συνεχίσει τις σπουδές του, αλλά οι αρχές της Τυνησίας κατάσχεσαν το διαβατήριό του και του απαγόρευσαν την έξοδο από τη χώρα καθώς και τη δυνατότητα εργασίας. Παρά την απαγόρευση εργαζόταν περιστασιακά. Το Νοέμβριο του 1987 η εκλογή του Ben Ali στο αξίωμα του προέδρου της Τυνησίας είχε ως συνέπεια την προσωρινή εξομάλυνση της πολιτικής κατάστασης. Όμως, λίγο αργότερα σκλήρυνε και πάλι η κατασταλτική πολιτική των κυβερνητικών αρχών. Παρότι κατεζητείτο λόγω της συμμετοχής του σε διαδηλώσεις διαμαρτυρίας για την εμπλοκή των Η.Π.Α. στον πόλεμο του Περσικού Κόλπου, ο κύριος Καρούι ταξίδεψε παράνομα στην Αλγερία στα τέλη του 1990 προκειμένου να συνεχίσει τις σπουδές του. Επέστρεψε μια φορά στην Τυνησία, τον Ιούνιο του 1991, όταν αρρώστησε ο πατέρας του, αλλά επανήλθε στην Αλγερία στα τέλη της ίδιας χρονιάς αφού εφοδιάστηκε με τυνησιακό διαβατήριο. Συνέχισε τις σπουδές του έως τα τέλη του 1992.

Το 1992 απελάθηκε στην Τυνησία μαζί με άλλους έντεκα συμπατριώτες του που ήσαν μέλη ισλαμικών κινημάτων. Οι αρχές της Τυνησίας διέταξαν την προφυλάκισή τους. Αφού δραπέτευσε, πριν την έναρξη της δίκης, μαζί με άλλους τρεις συγκρατούμενούς του ο προσφεύγων διέφυγε στην Αλγερία όπου στις 8.9.1992 υπέβαλε αίτημα ασύλου. Το αίτημά του απορρίφθηκε το Δεκέμβριο της ίδιας χρονιάς και το 1993

¹ Δημοσιευμένη στην [Επετηρίδα Δικαίου Προσφύγων και Αλλοδαπών 2003](#), εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα – Κομοτηνή.

απελάθηκε εκ νέου στην Τυνησία.

Με την επιστροφή του στην Τυνησία συνελήφθη και καταδικάστηκε σε ενάμιση χρόνο φυλάκιση επειδή ήταν μέλος απαγορευμένης οργάνωσης και συμμετείχε σε διαδηλώσεις και ταραχές. Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι κατά την διάρκεια της κράτησής του από τις αρχές της Τυνησίας και ειδικότερα κατά την τελευταία υπέστη βασανιστήρια και κακομεταχείριση. Συγκεκριμένα, δέχθηκε χτυπήματα με ραβδί στο αριστερό του πόδι με αποτέλεσμα να υποστεί κάταγμα και να υποφέρει από διαρκείς πόνους. Επιπλέον, οι αρχές κράτησης τον περιέλουζαν με νερό ενώ ήταν ακινητοποιημένος με χειροπέδες, αφαιρούσαν τρίχες από το σώμα του και το έκαιγαν με τσιγάρα.

Το Δεκέμβριο του 1994 παντρεύτηκε με πολίτη της Αλγερίας και αποφάσισε να διακόψει την πολιτική του δράση. Από το Μάρτιο του 1996 έως τον Ιούνιο του 1999 εργαζόταν σε κατασκευαστική εταιρεία. Όμως, το 1996 κατηγορήθηκε εκ νέου για αντικαθεστωτική δράση επειδή αρνήθηκε να συμμετάσχει σε συναντήσεις που συγκάλεσε ο τοπικός αρχηγός του κυβερνώντος κόμματος. Συνελήφθη και καταδικάστηκε πάλι σε ενάμιση χρόνο φυλάκιση. Απολύθηκε τον Ιανουάριο του 1997 λόγω των διαδηλώσεων και της πίεσης που άσκησε η διεθνής κοινότητα διαμαρτυρούμενη για το κατασταλτικό καθεστώς της Τυνησίας. Μετά την απόλυσή του – από το 1998 και μέχρι την αναχώρησή του για Σουηδία – υποχρεώθηκε να εμφανίζεται καθημερινά στο αστυνομικό τμήμα του τόπου κατοικίας του άπαξ την εβδομάδα.

Αποφάσισε να διαφύγει από τη χώρα του το καλοκαίρι του 1999, όταν πληροφορήθηκε ότι οι αρχές της Τυνησίας συνέλαβαν αρκετά μέλη της Al Nahdha τα οποία γνώριζε. Αξιοποιώντας επαφές και δωροδοκώντας εφοδιάστηκε με διαβατήριο και εν συνεχεία με θεώρηση εισόδου για τη Σουηδία προκειμένου να επισκεφθεί τον ξάδερφό του. Αναχώρησε για τη Σουηδία στις 7.8.1999 και αφού έφθασε αυθημερόν κατέστρεψε το διαβατήριό του. Στη χώρα αυτή υπέβαλε αίτημα άσυλου στις 24.8.1999 αφού είχε λάβει από την Τυνησία έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία των ισχυρισμών του για φόβο δίωξης. Στις 15.9.1999, ενώ βρισκόταν στη Σουηδία κλήθηκε να εμφανιστεί ενώπιον δικαστηρίου στην Τυνησία: το δικαστήριο τον καταδίκασε ερήμην σε οκτώ χρόνια φυλάκισης για απόπειρα πρόκλησης ταραχών, διατάραξη της δημόσιας τάξης και συλλογή πόρων. Ενώπιον των αρχών της Σουηδίας ο κύριος Karoui υπέβαλε σε τηλεμοιοτυπία αντίγραφο πιστοποιητικού που εξέδωσε το δικαστήριο στις 18.2.2000 με το οποίο επιβεβαιώνονται οι ισχυρισμοί του για τη δίωξη που υπέστη στην Τυνησία. Μετά την αναχώρησή του η αστυνομία διεξήγαγε κατ' επανάληψη κατ' οίκον έρευνες και διέταξε την επί τριήμερο κράτηση της συζύγου του, η οποία ήταν έγκυος και λόγω της μεταχείρισης των αρχών αντιμετώπισε προβλήματα υγείας. Αφού αφέθη ελεύθερη, η σύζυγός του επέστρεψε στην Αλγερία γιατί βρισκόταν υπό συνεχή παρακολούθηση στην Τυνησία. Τον Ιανουάριο του 2000 αναχώρησε με τη νεογέννητη κόρη τους για τη Σουηδία.

Στις 4.1.2000 απορρίφθηκε το αίτημα του κυρίου Karoui για άσυλο και διατάχθηκε η απέλασή του από τη Σουηδία. Η Επιτροπή Μετανάστευσης της Σουηδίας αμφισβήτησε την αξιοπιστία των ισχυρισμών του επειδή κατέστρεψε το διαβατήριό του όταν εισήλθε στη χώρα και καθυστέρησε δέκα επτά ημέρες να υποβάλει το αίτημά του για άσυλο. Υπογράμμισε ότι παρά τους αυστηρούς ελέγχους που διεξάγονται στα αεροδρόμια της Τυνησίας αναχώρησε από την πατρίδα του με διαβατήριο που έφερε το ονοματεπώνυμό του. Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι είναι μάλλον απίθανο να καταζητείται από τις αρχές της Τυνησίας. Περαιτέρω, έκρινε ότι κατά την εξιστόρηση των πραγματικών περιστατικών που αφορούσαν στη δίωξη του υπέπεσε σε αντιφάσεις, για παράδειγμα όσον αφορά στη διάρκεια της απασχόλησής του στην Τυνησία, στην πρώτη φορά που υπέστη βασανιστήρια, στη διάρκεια της φυλάκισης που καταδικάστηκε το 1996. Επίσης τόνισε ότι στη συνέντευξη της 25.8.199 που διεξήχθη στο πλαίσιο της διαδικασίας καθορισμού του καθεστώτος του πρόσφυγα ενημέρωσε τις σουηδικές αρχές μετανάστευσης ότι στην Τυνησία εκκρεμούσε σε βάρος του δίκη.

Στις 28.9.2000 ο κύριος Karoui άσκησε προσφυγή κατά της προαναφερόμενης απορριπτικής απόφασης. Κατ' αρχήν υποστήριξε ότι κατέστρεψε το διαβατήριό του όταν έφθασε στη Σουηδία για να προστατεύσει αυτόν που τον βοήθησε να αναχωρήσει από την Τυνησία και ότι καθυστέρησε να υποβάλει το αίτημά του για άσυλο γιατί περίμενε αποδεικτικά της δίωξής του έγγραφα στοιχεία. Δεύτερον, διευκρίνισε ότι ήταν δυνατόν να αναχωρήσει από την Τυνησία με διαβατήριο στο οποίο αναγράφεται το ονοματεπώνυμό του, γιατί αυτός που τον βοήθησε ρύθμισε να εξέλθει από τη χώρα χωρίς να καταγραφεί το όνομά του. Επεξήγησε περαιτέρω, ότι το 1993 καταδικάστηκε σε ενάμιση χρόνο φυλάκισης αλλά λόγω γενικής αμνηστίας η ποινή μειώθηκε στο ένα έτος, όπως επιβεβαιώνεται από το πιστοποιητικό του Υπουργείου Εξωτερικών της Τυνησίας. Αναφορικά με τις αμφιβολίες των σουηδικών μεταναστευτικών αρχών για τη γνη-

σιότητα του κλητήριου θεσπίσματος υποστηρίζει ότι πρόκειται για προτυπωμένα έντυπα στα οποία συμπληρώνονται οι πληροφορίες που αφορούν κάθε περίπτωση. Η πρακτική αυτή που ακολουθούν οι αρχές της Τυνησίας ως προς τα έγγραφα αυτά δεν σημαίνει ότι οι πληροφορίες που περιλαμβάνουν δεν είναι αυθεντικές.

Επιπροσθέτως, ενώπιον της Επιτροπής των Προσφύγων, που εξετάζει τις προσφυγές κατά των απορριπτικών αποφάσεων που εκδίδονται σε πρώτο βαθμό επί των αιτημάτων ασύλου, ο κύριος Karoui κατέθεσε την από 18.7.2000 βεβαίωση του κυρίου Rachid Ghannouchi, προέδρου της ισλαμικής οργάνωσης και του κόμματος Al Nahdha της Τυνησίας, από την οποία προκύπτει ότι είναι ενεργό μέλος του κινήματος και ότι αρχές της Αλγερίας τον απέλασαν στην Τυνησία το 1993, οπότε συνελήφθη και υποβλήθηκε σε κακομεταχείριση και ανάκριση, ότι αφού αναχώρησε για τη Σουηδία καταδικάστηκε ερήμην σε φυλάκιση οκτώ ετών, ότι οι γονείς του υποφέρουν επειδή υπόκεινται την κακομεταχείριση των αρχών της Τυνησίας και υποβάλλονται σε ανακρίσεις και ότι η σύζυγός του συνελήφθη, απειλήθηκε και βασανίστηκε με άμεσο επακόλουθο τα ψυχολογικά τραύματα της κόρης του. Στις 28.9.2000 η Επιτροπή απέρριψε την προσφυγή του κυρίου Karoui επικυρώνοντας τους λόγους απόρριψης του πρωτοβάθμιου οργάνου και προσέθεσε ότι οι πολιτικές δραστηριότητες του προσφεύγοντα ανατρέχουν στο παρελθόν ενώ η πολιτική οργάνωση που υποστήριζε διαλύθηκε το 1992. Η Επιτροπή Προσφύγων υπογράμμισε επίσης ότι ο προσφεύγων ήταν χαμηλόβαθμο στέλεχος του κινήματος Al Nahdha και άρα η πολιτική του δράση ήταν ήσσονος σημασίας. Αγνόησε τη βεβαίωση που υπέγραψε ο πρόεδρος του κινήματος και του κόμματος Al Nahdha επικαλούμενη πληροφορίες σύμφωνα με τις οποίες παρόμοιες βεβαιώσεις είχε χορηγήσει και σε άλλες περιπτώσεις αιτούντων άσυλο τους οποίους δεν γνώριζε. Επίσης, τόνισε ότι ενώ η οργάνωση Al Nahdha διαλύθηκε το 1992, η επιστολή-βεβαίωση του προέδρου της φέρει χρονολογία του 2000.

Νεώτερη αίτηση για επανεξέταση της υπόθεσης απορρίφθηκε από την Επιτροπή Προσφύγων στις 17.4.2001. Αν και ο κύριος Karoui υπέβαλε πολλά νέα έγγραφα συμπεριλαμβανομένων ιατρικών και νομικών πιστοποιητικών, υποστηρικτικές επιστολές της Διεθνούς Αμνηστίας και ενός φίλου του η Επιτροπή αμφισβήτησε την αξιοπιστία του για τους λόγους που είχε εκθέσει στην προηγούμενη απόφασή της. Η από 14.2.2001 γνωμάτευση ειδικευμένου ιατροδικαστή του Κέντρου Βασανιστηρίων και Τραυματιών του Νοσοκομείου Karolinska περιγράφει ουλή στο δάχτυλο του προσφεύγοντα που οφείλεται σε κάψιμο από τσιγάρο, χρωματισμένη περιοχή διαστάσεων 1 X 1 στο δεξί του ώμο και πόνους, όταν αγγίζεται η ευρύτερη περιοχή σε ακτίνα πέντε εκατοστών, που σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του οφείλονται σε ξυλοδαρμό καθώς και επώδυνο κάταγμα στο δεξί του πόδι, που σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του οφείλεται σε ξυλοδαρμό. Η ιατροδικαστική αξιολόγηση του ίδιου εμπειρογνώμονα με ημερομηνία 6.3.2001 καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα σωματικά συμπτώματα αντιστοιχούν σε ισχυρισμούς για βασανιστήρια και ότι πιθανολογείται ότι ο κύριος Karoui είναι θύμα βασανιστηρίων. Από την από 2.2.2001 αξιολόγηση ειδικευμένου ψυχιάτρου της Γενικής Ψυχιατρικής Κλινικής του Κέντρου Βασανιστηρίων και Τραυματιών του Νοσοκομείου Karolinska προκύπτει ότι ο προσφεύγων παρουσιάζει αντικειμενικά συμπτώματα PTSD και ότι πιθανολογείται η ειλικρίνεια των ισχυρισμών του για τα βασανιστήρια που υπέστη κλπ.

Από ένορκη βεβαίωση που υπέγραψε ενώπιον συμβολαιογράφου στη Γερμανία φίλος του προσφεύγοντα με τον οποία απελάθηκε από την Αλγερία επιβεβαιώνονται τα βασανιστήρια που υπέστη στην Τυνησία. Την αξιοπιστία αυτού του φίλου του κυρίου Karoui υποστηρίζει επιστολή της Ένωσης Θυμάτων Βασανιστηρίων της Τυνησίας. Με την από 30.3.2001 επιστολή του σουηδικού τμήματος της Διεθνούς Αμνηστίας επιβεβαιώνεται η κατάσταση που επικρατεί στην Τυνησία και ότι τα μέλη της οργάνωσης Al Nahdha διώκονται και βασανίζονται ακόμη και όταν είναι απλοί οπαδοί. Η Διεθνής Αμνηστία επιβεβαιώνει επίσης ότι έλαβε πληροφορίες για τον τρόπο με τον οποίο οι διωκόμενοι από το καθεστώς αναχωρούσαν μέσω των αεροδρομίων της Τυνησίας με τη βοήθεια άλλων και ότι αυτή η μέθοδος ήταν ευρέως διαδεδομένη ειδικότερα στα μέσα της δεκαετίας του 1990. Υπογραμμίζει επίσης ότι η περιγραφή του προσφεύγοντα όσον αφορά στην απέλασή του από την Αλγερία στην Τυνησία το 1993 αντιστοιχεί σε πληροφορίες διαφόρων πηγών για τον τρόπο με τον οποίον απομακρύνονταν οι τυνήσιοι αιτούντες άσυλο από την Αλγερία το 1993 και για την κακομεταχείριση και τα βασανιστήρια που υποβάλλονταν από τις αρχές της Τυνησίας. Η Διεθνής Αμνηστία ενημερώθηκε μέσω της Υπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες για την απόρριψη του αιτήματος ασύλου που υπέβαλε το 1992 ο κύριος Karoui στις αρχές της Αλγερίας οι οποίες έκριναν ότι ήταν υπαρκτός ο κίνδυνος να υποστεί βασανιστήρια στην Τυνησία.

II. Ανακοίνωση ενώπιον της Επιτροπής: Ενώπιον της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Ο.Η.

.Ε. ο κύριος Καρούι ισχυρίστηκε ότι εάν αναγκαστεί να επιστρέψει στην Τυνησία θα κρατηθεί και θα βασανιστεί για τη δράση του στο κόμμα Al Nahdha και συνακόλουθα για πρόκληση ταραχών, διατάραξη της δημόσιας τάξης και συλλογή πόρων. Προσθέτει ότι οι αρχές της Τυνησίας παραβιάζουν συστηματικά τα ανθρώπινα δικαιώματα, ειδικά των αντικαθεστωτικών. Τέλος, ισχυρίζεται ότι η απομάκρυνσή του στην Τυνησία ενέχει τον κίνδυνο να υποβληθεί σε βασανιστήρια, και άρα η Σουηδία θα παραβιάσει το άρθρο 3 της Σύμβασης.

III. Οι παρατηρήσεις της Σουηδικής κυβέρνησης επί της ουσίας της υπόθεσης: η Σουηδία υπενθυμίζει την πάγια νομολογία της Επιτροπής σύμφωνα με την οποία εκτός από τη συστηματική, σοβαρή, κατάφωρη ή μαζική παραβίαση των δικαιωμάτων του ανθρώπου σε μια χώρα, πρέπει να συντρέχουν πρόσθετοι λόγοι από τους οποίους να προκύπτει ότι ενδιαφερόμενος κινδυνεύει εξατομικευμένα να υποστεί βασανιστήρια όταν επιστρέψει σ' αυτήν.

Αναφερόμενη στην ύπαρξη σοβαρών, κατάφωρων ή μαζικών παραβιάσεων σε μια χώρα η σουηδική κυβέρνηση υπογραμμίζει ότι η Τυνησία έχει αποδεχθεί την αρμοδιότητα της Επιτροπής να λαμβάνει και να εξετάζει ατομικές ανακοινώσεις κατά το άρθρο 22 της Σύμβασης. Τονίζει όμως ότι η Επιτροπή, εξετάζοντας την έκθεση που υπέβαλε η Τυνησία το 1997, εξέφρασε την ανησυχία της για το ευρύ χάσμα που παρατηρείται μεταξύ νομοθεσίας και πρακτικής και ειδικότερα για τις αναφορές για την εκτεταμένη πρακτική βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής ή απάνθρωπης μεταχείρισης στις οποίες επιδίδονται η αστυνομία και οι δυνάμεις ασφαλείας.

Αναφορικά με τον προσωπικό κίνδυνο που επικαλείται ο κύριος Καρούι εάν επιστρέψει στην Τυνησία η Σουηδία υπογραμμίζει ότι πολλές διατάξεις της νομοθεσίας της που ρυθμίζει το καθεστώς των αλλοδαπών περιλαμβάνουν την αρχή που αποτυπώνεται στο άρθρο 3 της Σύμβασης. Έτσι, οι σουηδικές μεταναστευτικές αρχές όταν εξετάζουν ένα αίτημα ασύλου κατά τα οριζόμενα στην εθνική νομοθεσία εφαρμόζουν τα κριτήρια που διερευνά η Επιτροπή όταν κρίνει μια ανακοίνωση σύμφωνα με τη Σύμβαση κατά των Βασανιστηρίων.

Περαιτέρω, η Σουηδία τονίζει ότι ο προσφεύγων υποχρεούται να συλλέξει και να παρουσιάσει αποδεικτικά στοιχεία για τους ισχυρισμούς του. Επαναλαμβάνοντας το σκεπτικό της απόφασης που εξέδωσαν οι σουηδικές μεταναστευτικές αρχές επί του αιτήματος ασύλου του κυρίου Καρούι εκτιμά ότι ο προσφεύγων δεν απέδειξε τους ισχυρισμούς του ότι κινδυνεύει να υποστεί βασανιστήρια εάν επιστρέψει στην Τυνησία. Οι λόγοι της απόρριψης της αίτησής του για άσυλο δημιουργούν αμφιβολίες για την αξιοπιστία του. Επιπροσθέτως, δεν εξήγησε επαρκώς γιατί παρότι προετοιμάζε το ταξίδι του για τη Σουηδία δεν φρόντισε να προσκομίσει κάποια τουλάχιστον από τα έγγραφα στοιχεία που σκόπευε να επικαλεστεί ενώπιον των σουηδικών μεταναστευτικών αρχών, ώστε να τα καταθέσει με το αρχικό αίτημα ασύλου. Περαιτέρω, αφού δήλωσε ότι οι αρχές της Τυνησίας κατάσχεσαν το διαβατήριό του το 1986, αλλά πέτυχε την έκδοση νέου πριν αναχωρήσει για την Αλγερία το 1991 μπορεί να χρησιμοποίησε νόμιμο διαβατήριο και για το ταξίδι του στη Σουηδία. Όμως, καταστρέφοντας το διαβατήριό του δεν επέτρεψε στις σουηδικές αρχές να εξετάσουν έγγραφο τεκμηρίωσης ζωτικής σημασίας για την αξιολόγηση του δικαιώματός του σε προστασία.

Ο κύριος Καρούι εισήλθε νόμιμα στη Σουηδία με θεώρηση εισόδου που εφοδιάστηκε από τη Σουηδική πρεσβεία στην Τυνησία δηλώνοντας ψευδώς ότι από την 1.3.1996 εργαζόταν μόνιμα ως υψηλόβαθμο στέλεχος σε κατασκευαστική εταιρεία. Υπέβαλε σχετική βεβαίωση που ισχυρίζεται ότι υπέγραψε ο εργοδότης του στις 30.6.1999, από την οποία προκύπτει ότι έως και την ημερομηνία αυτή ήταν εργαζόμενος της εταιρείας. Κατά τη σουηδική κυβέρνηση οι πληροφορίες που παρείχε ο προσφεύγων στην πρεσβεία της Σουηδίας στην Τυνησία έπρεπε να συγκριθούν με τους ισχυρισμούς του ενώπιον της Επιτροπής Μετανάστευσης, όπου δήλωσε ότι άρχισε να εργάζεται ως υπάλληλος σε ιδιωτική εταιρεία το 1997, αφού τα επτά προηγούμενα χρόνια εξέτιε ποινή φυλάκισης.

Η σουηδική κυβέρνηση επεξηγεί επίσης ότι ο προσφεύγων δήλωσε ότι διέφυγε από την Τυνησία φοβούμενος τη σύλληψη επειδή τον Ιούνιο/Ιούλιο του 1999 συνελήφθησαν κάποιοι γνωστοί του υποστηρικτές του κόμματος Al Nahdha του οποίου ήταν μέλος. Περαιτέρω, παρότι η πρεσβεία της Σουηδίας του χορήγησε θεώρηση εισόδου στις 2.7.1999 ο κύριος Καρούι αναχώρησε από την Τυνησία στις 7.8.1999 και δεν επεξήγησε επαρκώς αυτήν την καθυστέρηση. Επιπλέον, παρά την υποχρέωσή του να εμφανίζεται στο αστυνομικό τμήμα του τόπου κατοικίας του μια φορά τη βδομάδα δεν συνελήφθη το διάστημα αυτό από 2.7.1999 έως την αναχώρησή του για τη Σουηδία.

Αξιολογώντας το από 18.2.2000 πιστοποιητικό της ερήμην καταδίκης του προσφεύγοντα η σουηδική

κυβέρνηση υποστηρίζει ότι παρότι η επιβληθείσα ποινή είναι σημαντικά βαρύτερη από τις προηγούμενες που επικαλέστηκε δεν προκύπτουν ούτε η άσκηση ενδίκου μέσου ούτε επεξηγήσεις για την παράλειψη αυτή. Περαιτέρω, το πιστοποιητικό καταδίκης δεν αναφέρει το χρόνο τέλεσης των εγκλημάτων για τα οποία καταδικάστηκε ο προσφεύγων, την απουσία του από την ακροαματική διαδικασία του ποινικού δικαστηρίου και τους εφαρμοστέους κανόνες δικαίου. Επίσης, είναι ανυπόγραφο και έχει υποβληθεί μόνον σε τηλεμοιοτυπία. Ενόψει των ανωτέρω διαπιστώσεων και πειστικών επεξηγήσεων δημιουργούνται αμφιβολίες ως προς τη γνησιότητα του εγγράφου. Σε αυτό το πλαίσιο η σουηδική κυβέρνηση υπογραμμίζει ότι ο προσφεύγων δεν υπέβαλε αντίγραφο της καταδικαστικής απόφασης αν και εκδόθηκε πριν από δύο χρόνια ενώ θα μπορούσε να το προσκομίσει αφού ο δικηγόρος του και ο αδερφός του στην Τυνησία τον συνόδευαν να συλλέξει άλλα δικαστικά έγγραφα που αφορούν στις καταδίκες του 1996 και του 1999.

Σχετικά με τα βασανιστήρια η σουηδική κυβέρνηση υπενθυμίζει ότι ο κύριος Καρούι ανέφερε ότι βασανίστηκε, αλλά όχι το 1993, απαντώντας σε ευθεία ερώτηση που του υπέβαλε ο συνήγορός του. Περαιτέρω, σχολιάζοντας την ιατροδικαστική έκθεση σημειώνει ότι διαπιστώνει σημάδι στο δάκτυλό του που προκλήθηκε από κάψιμο τσιγάρου ενώ ο προσφεύγων είχε ισχυριστεί ότι κάηκε σε όλο του το σώμα. Εν συνεχεία επαναλαμβάνει τη νομολογία της Επιτροπής σύμφωνα με την οποία αν και τα παρελθόντα βασανιστήρια είναι ένα από τα στοιχεία που εκτιμώνται όταν εξετάζεται μια ανακοίνωση υπό το φως του άρθρου 3 της Σύμβασης στόχος της εξέτασης της ανακοίνωσης είναι να διαπιστωθεί εάν ο προσφεύγων κινδυνεύει να υποστεί βασανιστήρια στην πατρίδα του στον παρόντα χρόνο.

Τέλος, σχετικά με την απόφαση που εξέδωσε το δικαστήριο της Τυνησίας στις 15.9.1999 η σουηδική κυβέρνηση υπενθυμίζει τη νομολογία της Επιτροπής σύμφωνα με την οποία ο κίνδυνος της κράτησης δεν είναι επαρκής όταν πρόκειται για την προστασία του άρθρου 3 της Σύμβασης.

IV. Οι απόψεις του κυρίου Καρούι ενώπιον της Επιτροπής: Με επιστολή του προς την Επιτροπή ο προσφεύγων αμφισβητεί τη θέση της σουηδικής κυβέρνησης σύμφωνα με την οποία φέρει κατ' αποκλειστικότητα το βάρος της συλλογής και της παρουσίασης των αποδεικτικών των ισχυρισμών του στοιχείων. Υπενθυμίζει ότι σύμφωνα με τη νομολογία² της Επιτροπής σπάνια αναμένεται από τα θύματα των βασανιστηρίων ακριβής πληροφόρηση. Περαιτέρω, για να επεξηγήσει την 36 ημερών καθυστέρηση μεταξύ της χορήγησης της θεώρησης εισόδου για τη Σουηδία και της αναχώρησης του από την Τυνησία υποστηρίζει ότι χρειαζόταν χρόνο για τη μυστική προετοιμασία του ταξιδιού του και ότι στο μεταξύ κρυβόταν σε σπίτια φίλων και συγγενών. Διευκρινίζει ότι γνώριζε για την επερχόμενη δίκη πριν την επίδοση του κλητήριου θεσπίσματος λόγω των προηγούμενων συλλήψεων του και της δίωξης που είχε υποστεί για την πολιτική του δράση. Υπέθεσε ότι θα συλλαμβανόταν αφού ένα από τα μέλη της ομάδας του στο κίνημα είχε προηγουμένως συλληφθεί. Η βαρύτερη καταδίκη της οκταετούς φυλάκισης συγκρινόμενη με τις προηγούμενες εξηγείται από την ένταση της δίωξης των πολιτικών αντιφρονούντων στην Τυνησία.

Νόμω Βάσιμο: Σπάνια μπορεί να αναμένεται από τα θύματα των βασανιστηρίων ακριβής πληροφόρηση. Ενόψει των ουσιαστικής σημασίας αξιόπιστων πληροφοριών πρέπει να αναγνωριστεί το ευεργέτημα της αμφιβολίας αφού ο αιτών άσυλο απέδειξε τους ισχυρισμούς του.

Σκεπτικό: Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 3 της Σύμβασης κατά των Βασανιστηρίων η Επιτροπή καλείται να εξετάσει εάν υπάρχουν ουσιώδεις λόγοι να πιστευτεί ότι ο προσφεύγων κινδυνεύει να υποστεί βασανιστήρια εάν αναγκαστεί να επιστρέψει στην Τυνησία. Για να διατυπώσει την κρίση της η Επιτροπή οφείλει, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 3 της Σύμβασης, να λάβει υπόψη όλες τις παραμέτρους, συμπεριλαμβανομένων των συστηματικών, σοβαρών, κατάφωρων ή μαζικών παραβιάσεων των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Περαιτέρω, η Επιτροπή υποχρεούται να αξιολογήσει εάν η *απέλαση* του κυρίου Καρούι στην Τυνησία θα έχει ως *προβλέψιμη συνέπεια* την έκθεσή του *σε πραγματικό και εξατομικευμένο κίνδυνο να συλληφθεί και να βασανιστεί*, ειδικότερα ενόψει της ερήμης του εκδοθείσας δικαστικής απόφασης.

Η Επιτροπή αναφέρεται στις ανησυχίες που εξέφρασε, εξετάζοντας την έκθεση που υπέβαλε η Τυνησία το 1997, για την εκτεταμένη πρακτική των βασανιστηρίων και άλλων μορφών σκληρής και απάνθρωπης μεταχείρισης που διαπράττονται από την αστυνομία και τις δυνάμεις ασφαλείας. Νεώτερες εκθέσεις αξιόπιστων πηγών για την κατάσταση των δικαιωμάτων του ανθρώπου αναφέρονται στην κράτηση, στη φυλάκιση, στα βασανιστήρια και στην κακομεταχείριση όσων κατηγορούνται για πολιτικές αντικαθεστωτι-

² Υπόθεση Kisoki κατά Σουηδίας, Απόφαση 41/1996 της 8.5.1996, παρ. 9.3.

κές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των μελών, οπαδών και υποστηρικτών του κινήματος Al Nahdha.

Η Επιτροπή σημειώνει τα επιχειρήματα της σουηδικής κυβέρνησης, ότι δηλαδή οι αντιφάσεις που υπέπεσε ο προσφεύγων κατά τη διαδικασία καθορισμού του καθεστώτος του πρόσφυγα δημιουργούν αμφιβολίες για την ειλικρίνεια των περί ασύλου ισχυρισμών του. Όμως, αποδίδει σημασία στις σχετικές εξηγήσεις που παρείχε ο κύριος Καρουί και επαναβεβαιώνει τη νομολογία της σύμφωνα με την οποία σπάνια μπορεί να αναμένεται από τα θύματα των βασανιστηρίων ακριβής πληροφόρηση. Θεωρεί ότι είναι αδύνατος ο έλεγχος της γνησιότητας κάποιων εκ των εγγράφων που υποβλήθηκαν στις σουηδικές αρχές. Όμως, ενόψει των ουσιαστικά αξιόπιστων στοιχείων που κατέθεσε, συμπεριλαμβανομένων των ιατρικών βεβαιώσεων, της υποστηρικτικής επιστολής της Διεθνούς Αμνηστίας της Σουηδίας, και της βεβαίωσης του προέδρου της οργάνωσης Al Nahdha πρέπει να αναγνωριστεί στον προσφεύγοντα το ευεργέτημα της αμφιβολίας, αφού παρείχε επαρκώς αξιόπιστες πληροφορίες για την απόδειξη των ισχυρισμών του. Η Επιτροπή αποδίδει σημασία στις ιατροδικαστικές εκθέσεις των παρελθόντων βασανιστηρίων και στην αξιολόγηση του κινδύνου που διατρέχει ο κύριος Καρουί να βασανιστεί εάν επιστρέψει στην Τυνησία λόγω της από 15.9.1999 καταδίκης του ή της δράσης του ως μέλους της οργάνωσης Al Nahdha και πολιτικού αντιπάλου του κρατούντος καθεστώτος της Τυνησίας.

Υπό το φως των προηγούμενων σκέψεων η Επιτροπή κρίνει ότι υπάρχουν ουσιώδεις λόγοι να πιστευτεί ότι ο κύριος Καρουί κινδυνεύει να υποστεί βασανιστήρια εάν επιστρέψει στην Τυνησία και άρα τυχόν απομάκρυνσή του στη χώρα αυτή συνιστά παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης κατά των Βασανιστηρίων.